

COVID-19 – EPIDEMIOLOGISCH BULLETIN VAN 12 SEPTEMBER 2020

Sciensano, het Belgisch instituut voor gezondheid, analyseert, als onderdeel van haar surveillanceopdracht, de COVID-19-gegevens die worden verzameld door een netwerk van partners. Deze gegevens zijn beschikbaar op <https://epistat.wiv-isp.be/covid>. De indicatoren die uit deze gegevens voortvloeien, worden voorgesteld in dit dagelijkse rapport op de Sciensano-website. Aanvullende grafieken op regionaal en provinciaal niveau zijn beschikbaar via [deze link](#). Het volgen van de evolutie van een dergelijke epidemie gebeurt op basis van trends.

De trends worden weergegeven op basis van vier indicatoren: de bevestigde gevallen, de nieuwe door het labo bevestigde ziekenhuisopnames, de ingenomen bedden op intensieve zorgen (ICU) en de sterfgevallen. De indicatoren zijn gebaseerd op de datum van diagnose, overlijden of opname. De berekening en de vergelijking maakt gebruik van gegevens op basis van periodes van 7 dagen. Gegevens voor de 7-daagse periodes worden uitgedrukt als daggemiddelden; de evolutie geeft in % de verandering aan die tussen twee opeenvolgende periodes van 7 dagen wordt waargenomen.

1. Kerncijfers - Trends

Aantal gerapporteerde patiënten	In totaal	Daggemiddelde gedurende de voorlaatste periode van 7 dagen	Daggemiddelde gedurende de laatste periode van 7 dagen	Evolutie
Bevestigde COVID-19 gevallen	91 537	454,7	588,0*	+29%
Sterfgevallen***	9 919	3,4	2,6*	-25%
<i>In ziekenhuizen</i>	4 967	2,4	2,1	-12%
<i>In woonzorgcentra</i>	4 842	1,0	0,4	-57%
Opnames in het ziekenhuis	19 239****	15,7	23,7**	+51%

*Van 2 september tot 8 september (gegevens van de laatste 3 dagen nog niet geconsolideerd).

**Van 5 september tot 11 september.

***Sterfgevallen alle locaties inbegrepen.

****Het aantal ziekenhuisopnames omwille van COVID-19 met een labo bevestiging op het moment van rapportering sinds 15 maart (de datum waarna meer dan 99% van de ziekenhuizen deelnemen aan de gegevensverzameling) die niet werden doorverwezen door een ander ziekenhuis. Patiënten die opgenomen werden omwille van andere pathologie maar positief hebben getest in een screeningcontext werden niet in deze telling opgenomen.

Bezetting van ziekenhuisbedden	Vrijdag 4 september	Vrijdag 11 september	Evolutie
Aantal ingenomen ziekenhuisbedden	215	254	+18%
Aantal ingenomen ICU bedden	52	67	+29%

De gegevens in deze tabel kunnen niet zomaar vergeleken worden met die van de vorige dag, dit omdat er een mogelijke vertraging is bij de rapportage van gegevens en omdat kleine correcties permanent kunnen worden uitgevoerd.

1.1. AANTAL PERSONEN GEDIAGNOSTICEERD (PCR EN ANTIGEEEN) TUSSEN 19 AUGUSTUS EN 11 SEPTEMBER, VOORGESTELD PER DAG EN GEMIDDELDE PER WEEK

Datum	Bevestigde gevallen	Aantal nieuwe gevallen per periode van 7 dagen	Vergelijking van de laatste 2 periodes van 7 dagen
19/08	612		
20/08	581		
21/08	510	3156 gevallen tijdens deze periode van 7 dagen	
22/08	203	Gemiddeld 450,9 gevallen per dag	
23/08	115	Dus een incidentie over een week van 27,5/100 000 inwoners	
24/08	608		
25/08	527		
26/08	524		
27/08	535		
28/08	613	3183 gevallen tijdens deze periode van 7 dagen	
29/08	192	Gemiddeld 454,7 gevallen per dag	
30/08	117	Dus een incidentie over een week van 27,7/100 000 inwoners	
31/08	633		Een stijging van 29,3% tussen deze 2 periodes
01/09	569		Een incidentie over een periode van 14 dagen van 63,5 nieuwe gevallen/100 000 inwoners
02/09	572		
03/09	658		
04/09	713	4116 gevallen tijdens deze periode van 7 dagen	
05/09	321	Gemiddeld 588,0 gevallen per dag	
06/09	155	Dus een incidentie over een week van 35,8/100 000 inwoners	
07/09	900		
08/09	797		
09/09	622		
10/09	110	De gerapporteerde gegevens van de afgelopen dagen vereisen altijd een geleidelijke consolidatie onder meer door het proces van staalafname tot rapportage.	
11/09	0		

Noot: Deze gegevens per dag kunnen eveneens gevonden worden op het [interactieve dashboard Epistat](https://www.info-coronavirus.be/nl/). De gegevens worden dagelijks geüpdatet (7/7).

1.2. REPRODUCTIEGETAL (R_t)

R_t is een schatting van de besmettingsgraad op een bepaald moment afhankelijk van menselijk gedrag en de biologische kenmerken van de pathogeen (het virus). Een epidemie breidt uit als $R_t > 1$ is en krimpt als $R_t < 1$ is. De waarden van R_t worden geschat op basis van een wiskundig model. Het model dat door Sciensano wordt gebruikt werd ontwikkeld door [Cori et al. \(2013\)](#) en werd aangepast in samenwerking met de UHasselt.

1.2.1. Reproductiegetal voor België

Het gebruikte model om het reproductiegetal in België te schatten is **gebaseerd op het aantal ziekenhuisopnames**.

Reproductiegetal	Mediane schatting	95% betrouwbaarheidsinterval
R_t (5/9 tot 11/9)	1,276	1,092-1,479

1.2.2. Reproductiegetal per provincie

De schattingen van het reproductiegetal per provincie zijn **gebaseerd op het aantal nieuwe gevallen dat door laboratoriumtests worden gediagnosticeerd**.

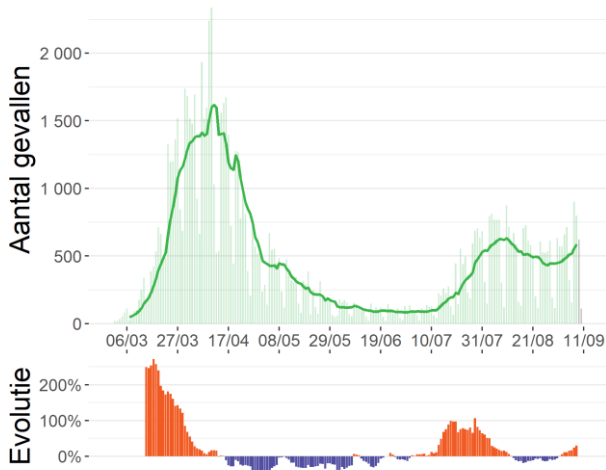
	Mediane schatting	Ondergrens (kwantiel 2.5)	Bovengrens (kwantiel 97.5)
Antwerpen	1,232	1,149	1,318
Brussel	1,158	1,088	1,229
Henegouwen	1,210	1,088	1,339
Limburg	0,944	0,811	1,087
Luik	1,135	1,014	1,262
Luxemburg	0,872	0,614	1,174
Namen	0,955	0,775	1,153
Oost-Vlaanderen	1,395	1,264	1,533
Vlaams-Brabant	1,171	1,049	1,299
Waals-Brabant	1,314	1,123	1,520
West-Vlaanderen	1,572	1,387	1,768

Het is belangrijk om te benadrukken dat de geschatte waarden van R_t afhankelijk zijn van de gemaakte methodologische keuzes en de beperkingen van de gebruikte gegevens. Het ene model is niet beter dan het andere. Ze zijn complementair aangezien ze samen een vollediger beeld geven van de evolutie van de epidemie in België. Een voordeel van de R_t die zich baseert op de ziekenhuisopnames is dat deze niet onderhevig is aan tijdsgerelateerde variatie in de (onder)rapportering terwijl dit wel het geval is voor de R_t op basis van diagnoses. Anderzijds is een voordeel van de R_t gebaseerd op de diagnoses, dat die gevoeliger is voor een plotse verandering in het aantal diagnoses. Deze hogere variabiliteit brengt echter wel een moeilijkere interpretatie van de schatting met zich mee.

1.3. TRENDS

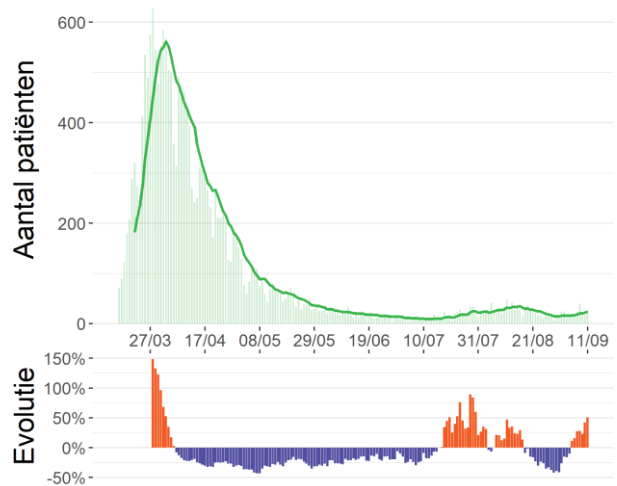
Hieronder worden de vier kernindicatoren getoond met het 7-daags voortschrijdend gemiddelde (groene lijn). Dit 7-daags gemiddelde wordt gebruikt om een trend aan te tonen. Dit heeft onder andere tot gevolg dat de curve een vloeiend verloop krijgt en dat het zogenaamde weekendeffect wordt uitgevlakt.

Evolutie van het aantal bevestigde gevallen

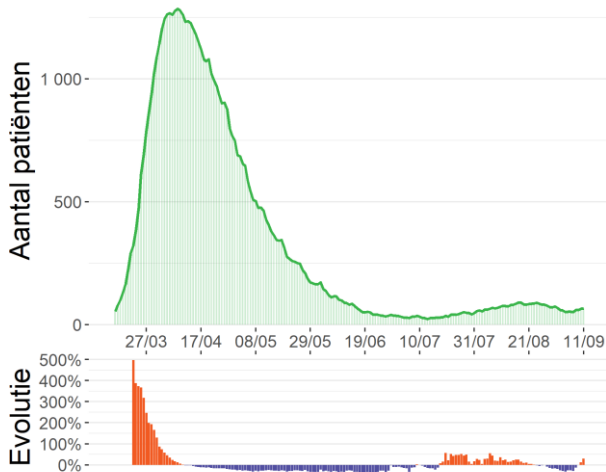
Bron: Labonetwerk en nationaal testing platform

Evolutie van het aantal nieuwe door het labo bevestigde opnames in het ziekenhuis

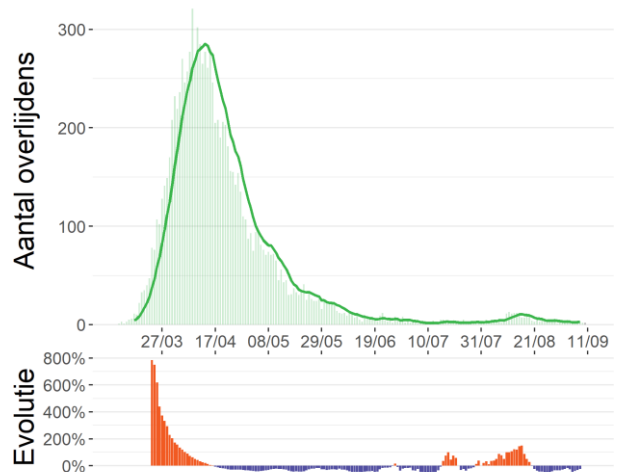
Bron : Survey bij ziekenhuizen (Sciensano)

Evolutie van het aantal patiënten in ICU

Bron: Survey bij ziekenhuizen (Sciensano)

Evolutie van het aantal sterfgevallen

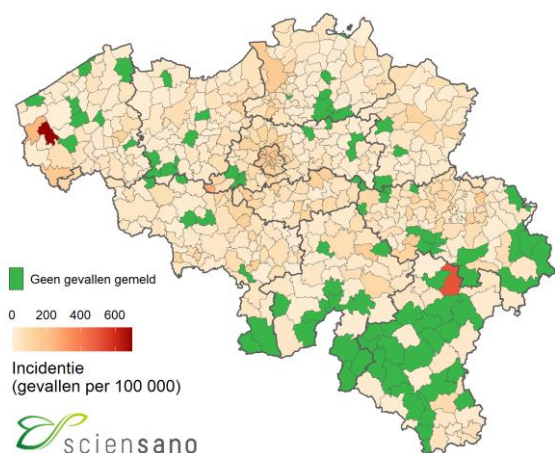

Bron: Surveillance COVID-19 mortaliteit (Sciensano)

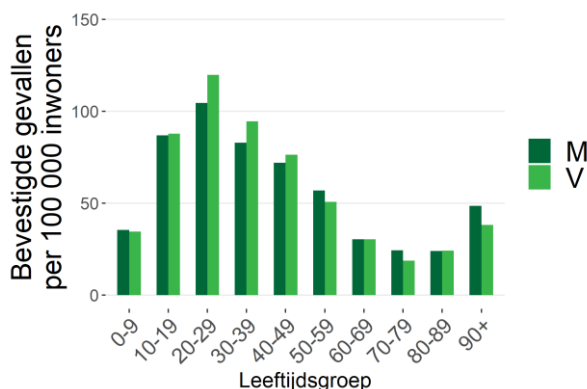
1.4. RECENTE SITUATIE

De figuren hieronder tonen de verspreiding en de verdeling volgens leeftijd en geslacht van het aantal COVID-19 gevallen voor de laatste 14 dagen (geconsolideerde gegevens).

Verspreiding van de bevestigde gevallen per 100 000 inwoners tussen 26/8 en 8/9

Aantal bevestigde gevallen tussen 26/8 en 8/9 per leeftijdscategorie en geslacht per 100 000 inwoners

Bron: Labonetwerk en nationaal testing platform

Noot: Informatie over leeftijd en/of geslacht was niet beschikbaar voor 90 gevallen.

Evolutie van het aantal bevestigde gevallen per provincie voor de laatste 14 dagen (geconsolideerde gegevens).

	26/8-1/9	2/9-8/9	Vershil (absoluut aantal)	Vershil (percentage)
België	3 183	4 116	+933	+29%
Antwerpen	567	815	+248	+44%
Brussel	818	1 031	+213	+26%
Henegouwen	267	356	+89	+33%
Limburg	195	179	-16	-8%
Luik	316	319	+3	+1%
Luxemburg	46	36	-10	-22%
Namen	105	97	-8	-8%
Oost-Vlaanderen	247	414	+167	+68%
Vlaams-Brabant	302	337	+35	+12%
Waals-Brabant	100	167	+67	+67%
West-Vlaanderen	143	260	+117	+82%

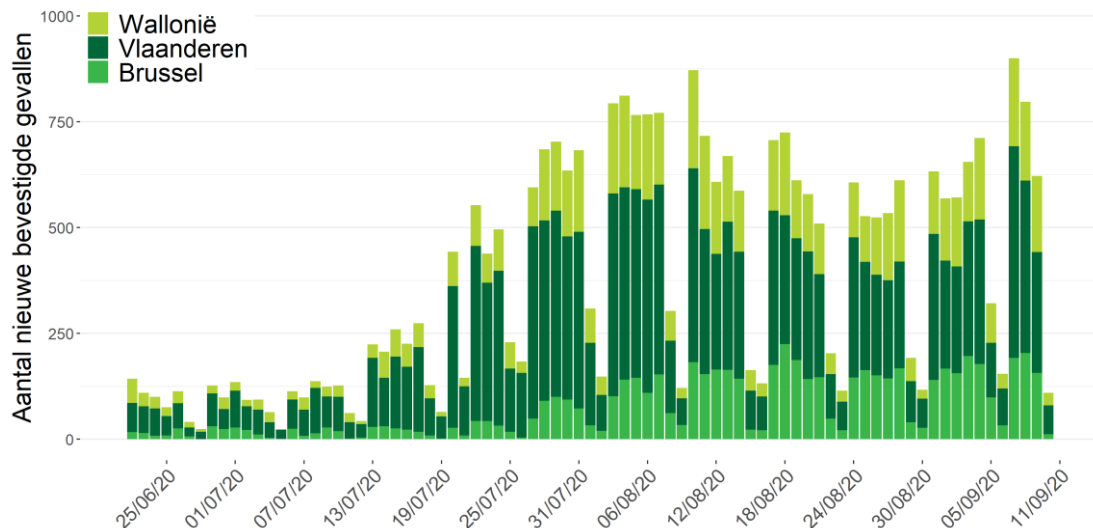
2. Beschrijving van de epidemie vanaf 22 juni 2020

Onderstaande gegevens worden voorgesteld vanaf de week van 22 juni 2020, toen het aantal diagnoses zich op het laagste niveau bevond. De beschrijving van de epidemie sinds 15 maart is beschikbaar op het einde van dit rapport.

2.1. VERSPREIDING EN EVOLUTIE VAN DE COVID-19-GEVALLEN

Tussen 2 september en 8 september werden 4 116 nieuwe gevallen gediagnosticeerd. Van de 4 116 nieuwe gevallen waren er 2 034 (49%) gemeld in Vlaanderen, 1 018 (25%) in Wallonië, en 1 059 (26%) in Brussel. De gegevens over woonplaats waren niet beschikbaar voor 5 gevallen (0%).

Evolutie van het aantal bevestigde gevallen per gewest* en per datum van diagnose**

Bron: NRC, klinische laboratoria en nationaal testing platform. Gerapporteerd aan Sciensano op 11 september 2020, 16 uur.

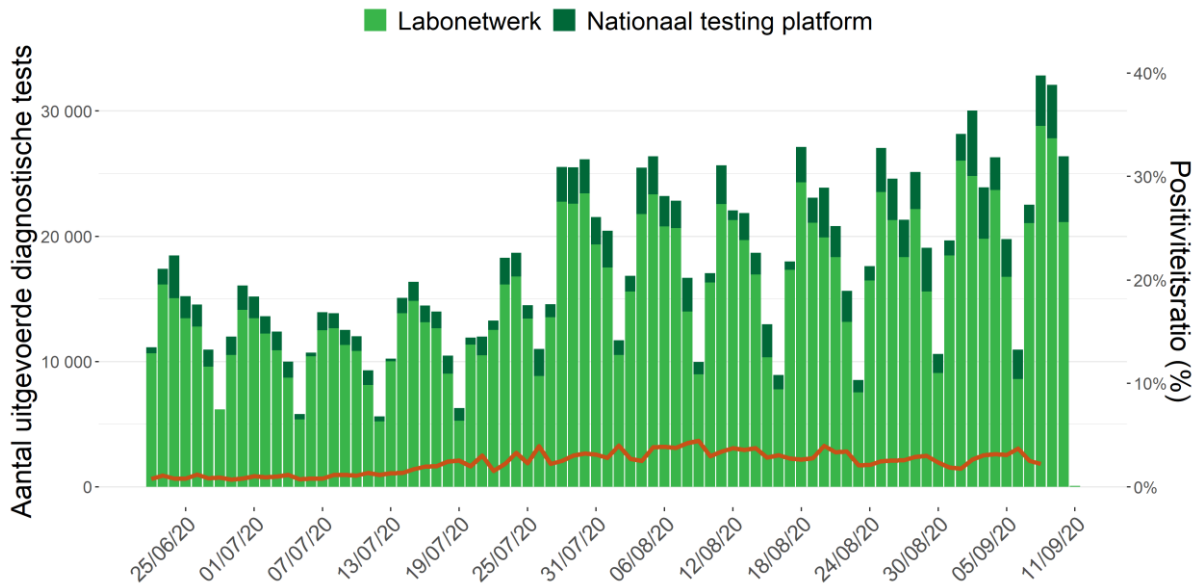
*Als de postcode van de persoon ontbreekt, wordt de regio van het laboratorium dat de test heeft uitgevoerd gebruikt (behalve voor het NRC).

**Vanwege het gebruik van de datum van diagnose moeten de gegevens van de afgelopen drie dagen nog worden geconsolideerd. Indien de datum van diagnose ontbreekt wordt de rapporteringsdatum gebruikt.

2.2. UITGEVOERDE TESTEN OP COVID-19 DOOR HET LABONETWERK EN HET NATIONAAL TESTING PLATFORM EN POSITIVITEITSRATIO PER PROVINCIE EN LEEFTIJDSCATEGORIE

Gedurende de periode van 2 september tot 8 september werden er 166 318 testen uitgevoerd, ofwel een dagelijks gemiddelde van 23 760 testen.

Aantal uitgevoerde diagnostische testen door het nationaal testing platform en de klinische laboratoria, per dag vanaf 22/06/2020

Noot: Gegevens van de laatste 72 uur moeten nog geconsolideerd worden. De gegevens van andere dagen kunnen nog aangevuld worden door retrospectief rapporterende laboratoria. Zowel antigeen- als PCR-testen worden weergegeven: als op een staal een PCR én een antigeentest is uitgevoerd, worden deze als 2 aparte testen beschouwd.

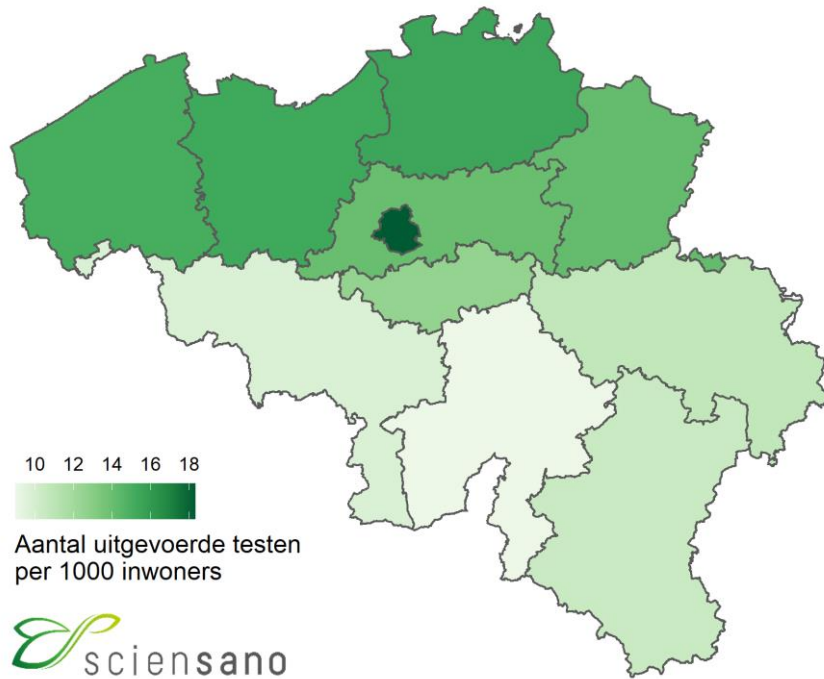
Gedurende de periode van 2 september tot 8 september was de positiviteitsratio voor België 2,8%.

Positiviteitsratio per leeftijdscategorie vanaf 22 juni 2020

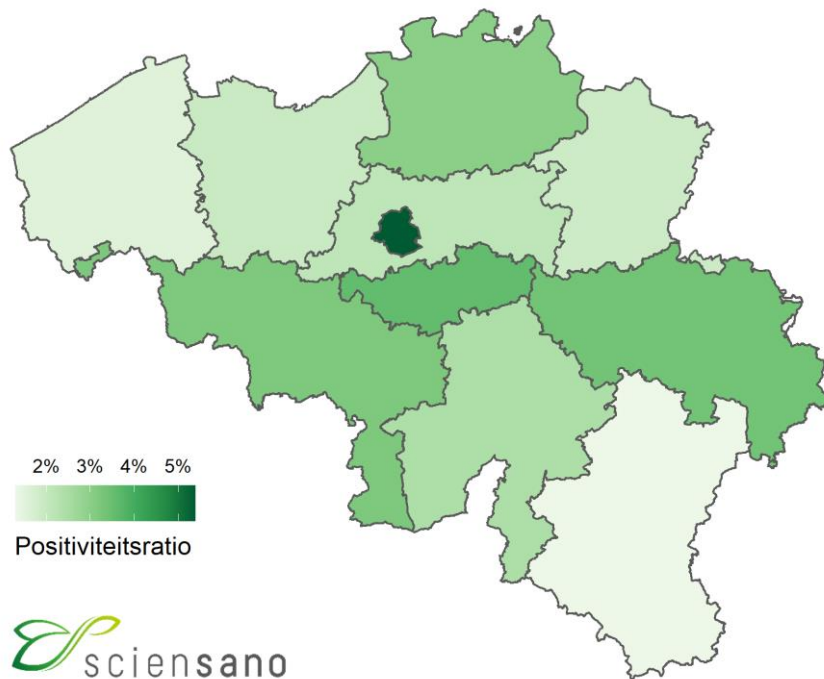

Noot: de gegevens van de laatste drie dagen moeten nog geconsolideerd worden

Aantal tests uitgevoerd per provincie, per 1000 inwoners gedurende de periode van 2/9 tot 8/9

Positiviteitsratio per provincie gedurende de periode van 2/9 tot 8/9

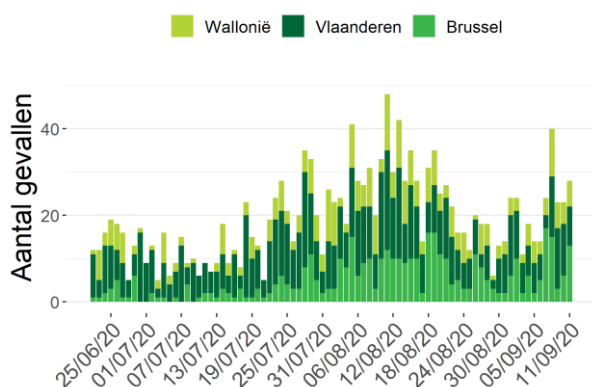

2.3. ZIEKENHUISOPNAMES VOOR COVID-19

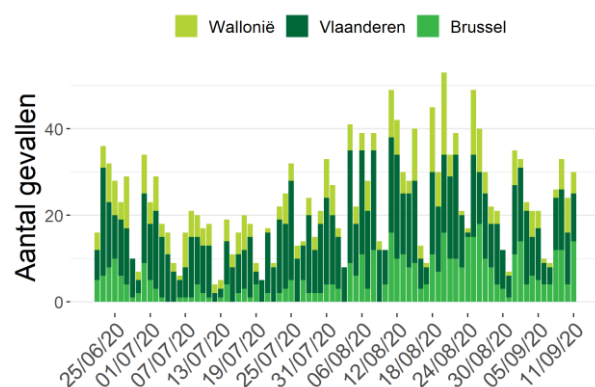
Tussen 5 september en 11 september werden 166 door het labo bevestigde COVID-19-patiënten in het ziekenhuis opgenomen en 153 verlieten het ziekenhuis.

Er moet genoteerd worden dat 163 (van de 166) nieuwe opnames werden gerapporteerd met een onderscheid naar herkomst van de patiënt. In de periode van 5 september tot 11 september waren 8 (van de 163) opnames afkomstig uit een woonzorgcentrum of een andere instelling voor langdurige zorg.

Evolutie van het aantal nieuwe opnames in het ziekenhuis

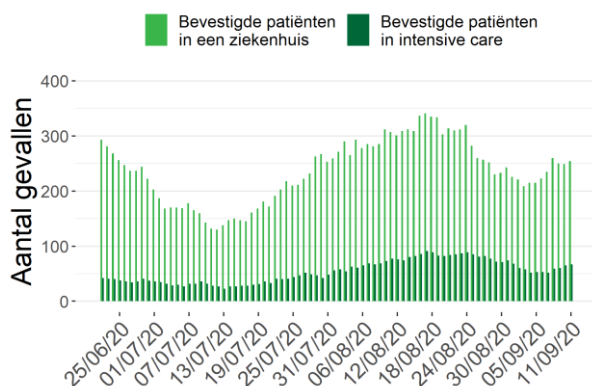
Evolutie van het aantal patiënten die het ziekenhuis hebben verlaten

Het is mogelijk dat er retrospectief correcties worden aangebracht aan de cijfers van de voorbije dagen.

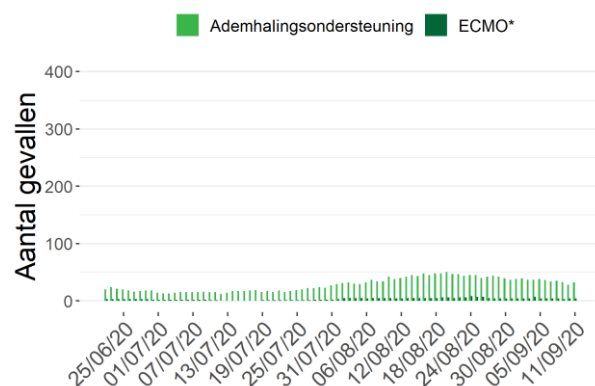
Op 11 september werden 254 ziekenhuisbedden ingenomen door door het labo bevestigde COVID-19-patiënten, waarvan 67 bedden op intensieve zorgen; 32 patiënten hadden ademhalingsondersteuning nodig en 4 ECMO. De voorbije 7 dagen is het totaal aantal ingenomen bedden toegenomen met 39, waarvan 15 bijkomende ingenomen bedden op intensieve zorgen.

Evolutie van het aantal gehospitaliseerde gevallen

*Aantal deelnemende ziekenhuizen: 104 (11 september 2020)

Ernst van het aantal gehospitaliseerde gevallen

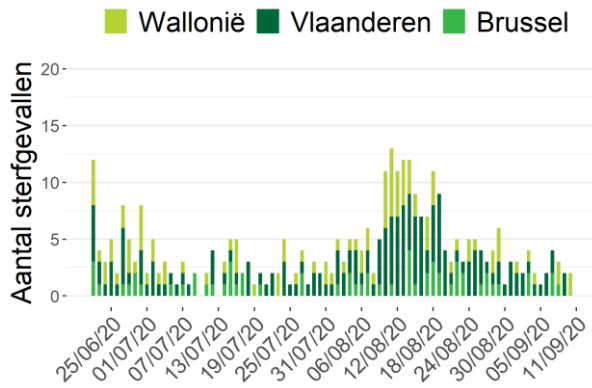

*ECMO: Extracorporele membraanoxygenatie

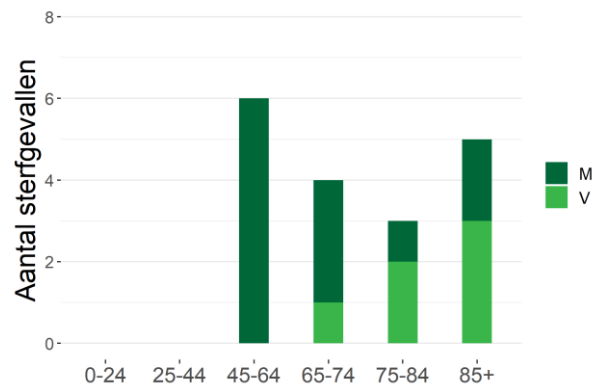
2.4. EVOLUTIE VAN DE MORTALITEIT

Voor de periode van 2 september tot 8 september werden 18 sterfgevallen gerapporteerd; 9 in Vlaanderen, 4 in Wallonië, en 5 in Brussel. Sterfgevallen worden gepresenteerd volgens datum van overlijden, en ingedeeld per gewest volgens plaats van overlijden.

Evolutie van het aantal COVID-19 sterfgevallen per gewest en datum van overlijden

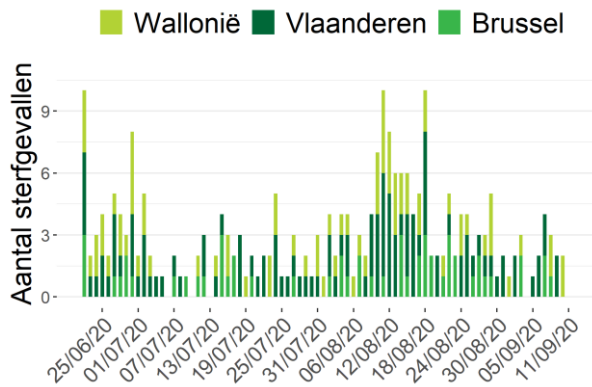

Aantal COVID-19 sterfgevallen per leeftijd en geslacht

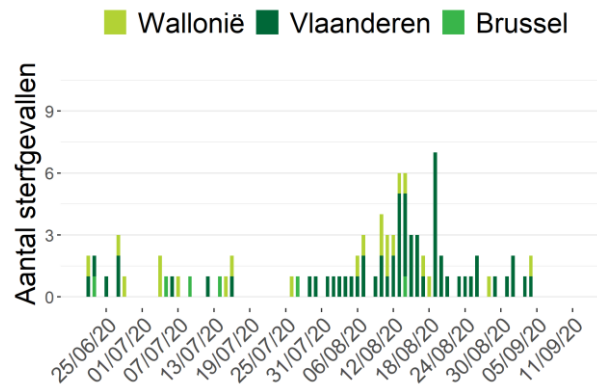

Noot: Gegevens van de laatste 72 uur moeten nog geconsolideerd worden.

Evolutie van het aantal COVID-19 sterfgevallen in ziekenhuizen per gewest en datum van overlijden

Evolutie van het aantal COVID-19 sterfgevallen in woonzorgcentra per gewest en datum van overlijden

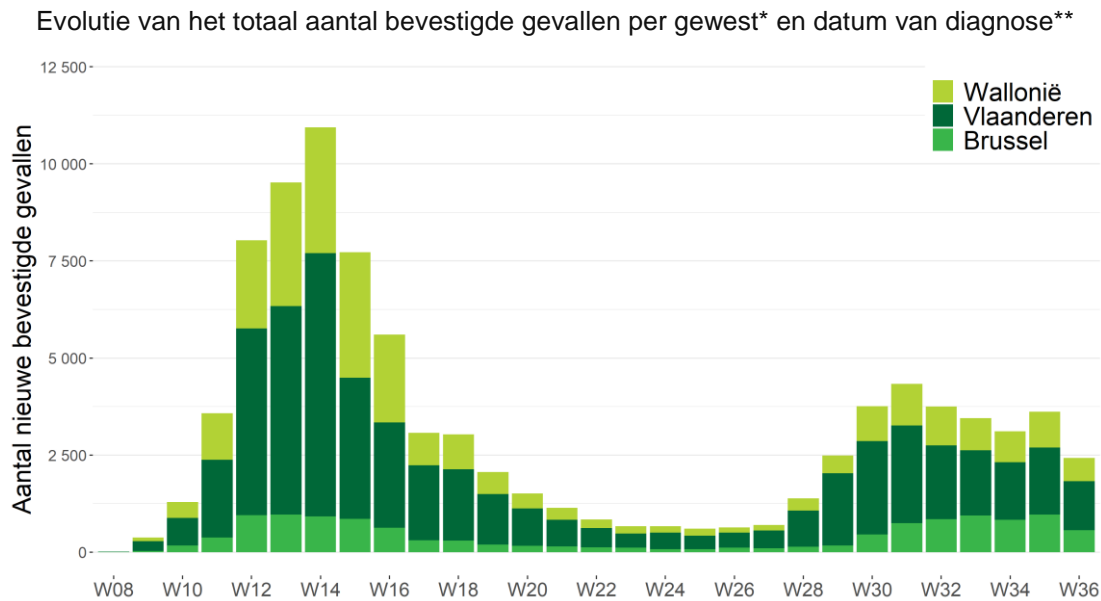

Noot: Gegevens van de laatste 72 uur moeten nog geconsolideerd worden.

3. Overzicht van de epidemie

3.1. VERSPREIDING EN EVOLUTIE VAN DE COVID-19-GEVALLEN

Tot nu toe werden in totaal 91 537 bevestigde gevallen gemeld; 51 215 gevallen (56%) in Vlaanderen, 26 862 (29%) gevallen in Wallonië en 12 391 (14%) gevallen in Brussel. Gegevens betreffende de woonplaats waren niet beschikbaar voor 1 069 gevallen (1%).

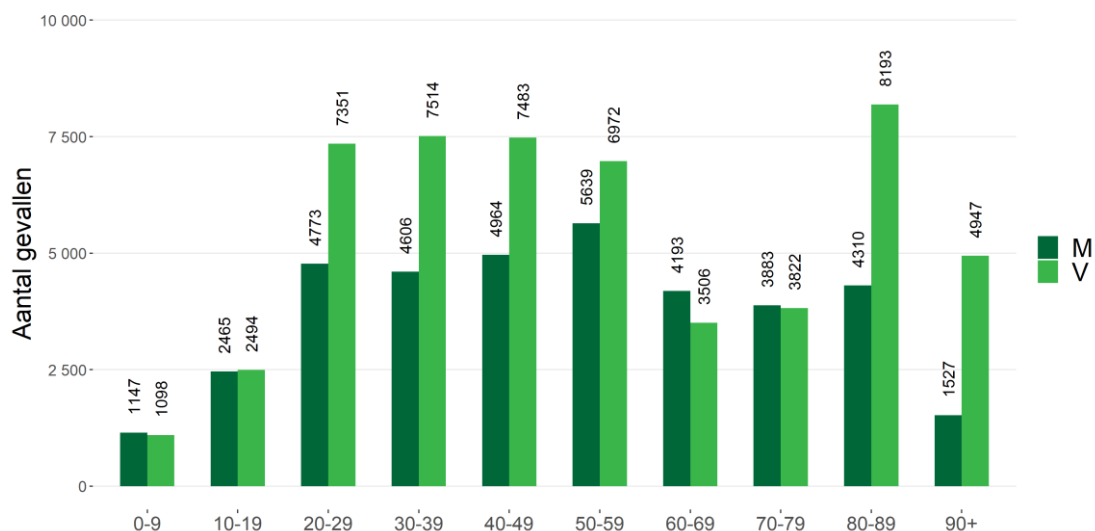

Bron: NRC, klinische laboratoria en nationaal testing platform. Gerapporteerd aan Sciensano op 11 september 2020, 16 uur.

*Als de postcode van de persoon ontbreekt, wordt de regio van het laboratorium dat de test heeft uitgevoerd gebruikt (behalve voor het NRC).

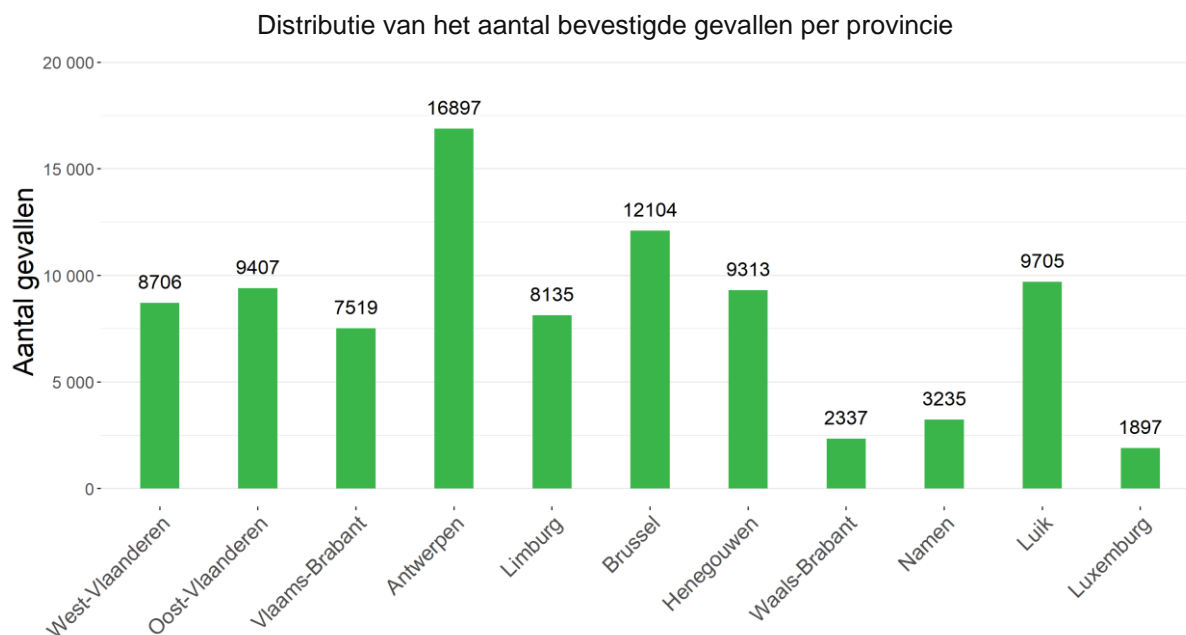
**Vanwege het gebruik van de datum van diagnose moeten de gegevens van de afgelopen drie dagen nog worden geconsolideerd. Indien de datum van diagnose ontbreekt wordt de rapporteringsdatum gebruikt.

Distributie van bevestigde gevallen per leeftijd en geslacht*

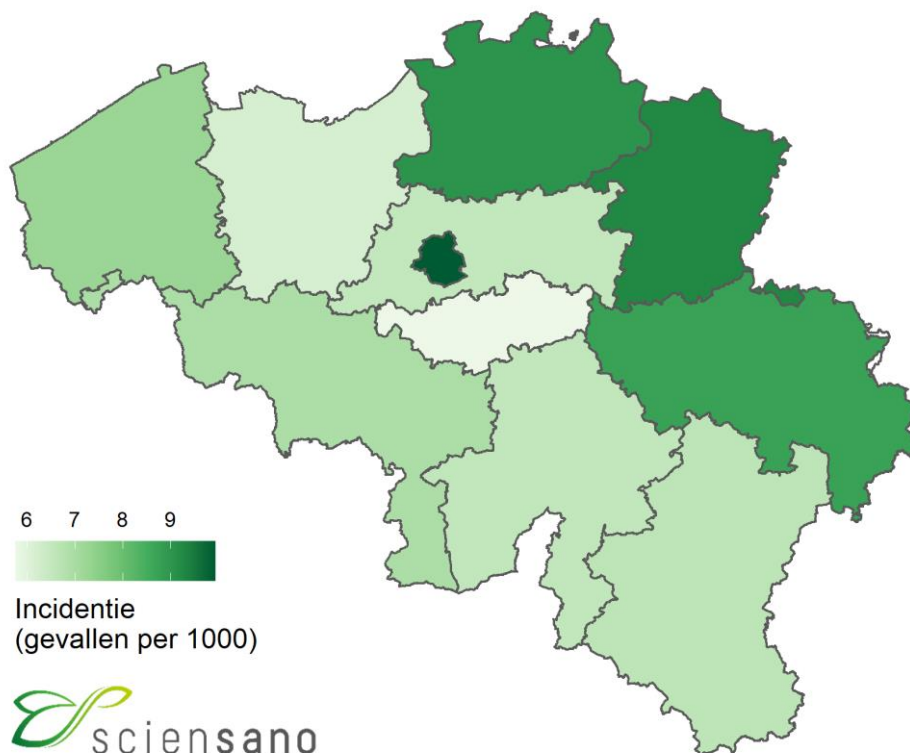

*Deze figuur betreft de leeftijdsverdeling voor alle bevestigde gevallen. Dit geeft de ernst van de ziekte niet weer voor een bepaalde leeftijdsgroep. Informatie over leeftijd en/of geslacht was niet beschikbaar voor 650 gevallen.

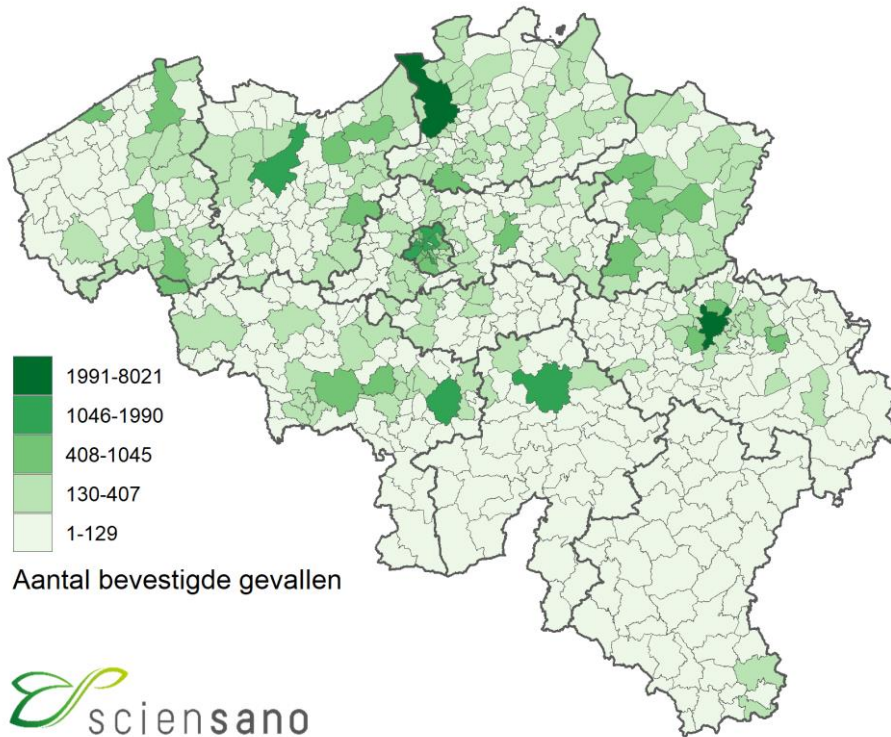
3.2. WEERGAVE VAN HET AANTAL BEVESTIGDE GEVALLEN PER PROVINCIE EN GEMEENTE SINDS HET BEGIN VAN DE EPIDEMIE

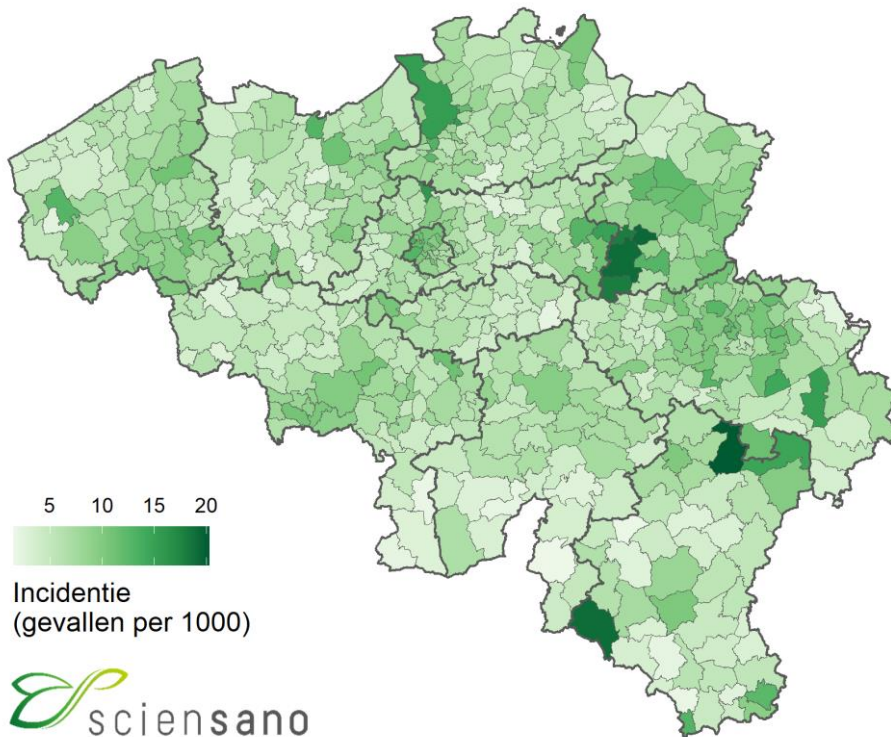
Totaal aantal bevestigde gevallen per 1000 inwoners per provincie

Totaal aantal bevestigde gevallen per gemeente

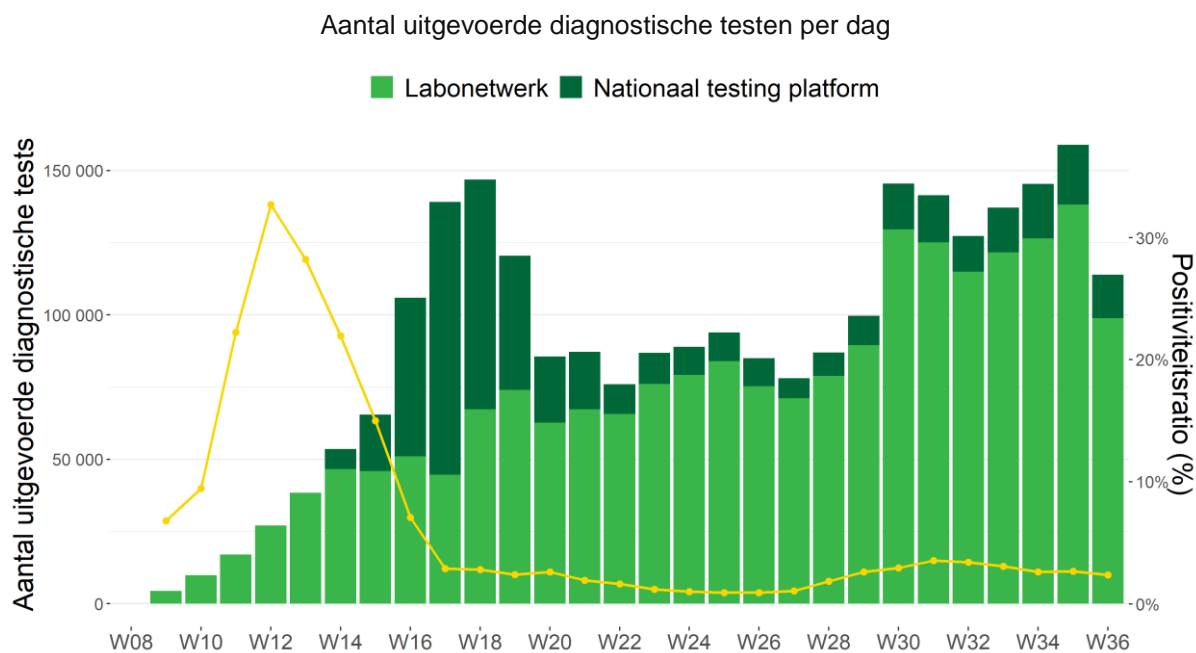
Totaal aantal bevestigde gevallen per 1000 inwoners per gemeente

3.3. UITGEVOERDE TESTEN OP COVID-19 DOOR HET LABONETWERK EN HET NATIONAAL TESTING PLATFORM

Tussen begin maart en 11 september is het aantal uitgevoerde testen door de laboratoria (het nationaal referentiecentrum en de andere klinische laboratoria die de test uitvoeren) opgelopen tot 2 031 352 testen.

Sinds 10/04 zijn er 534 736 testen uitgevoerd door het nationaal testing platform voor de woonzorgcentra, andere residentiële collectiviteiten en triagecentra.

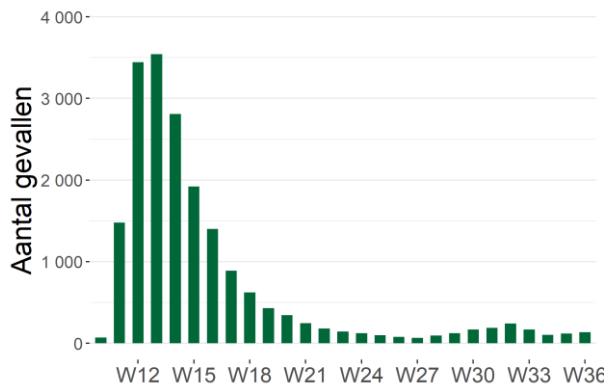

Noot: Gegevens van de laatste 72 uur moeten nog geconsolideerd worden. De gegevens van andere dagen kunnen nog aangevuld worden door retrospectief rapporterende laboratoria. Zowel antigeen- als PCR-testen worden weergegeven: als op een staal een PCR én een antigeentest is uitgevoerd, worden deze als 2 aparte testen beschouwd.

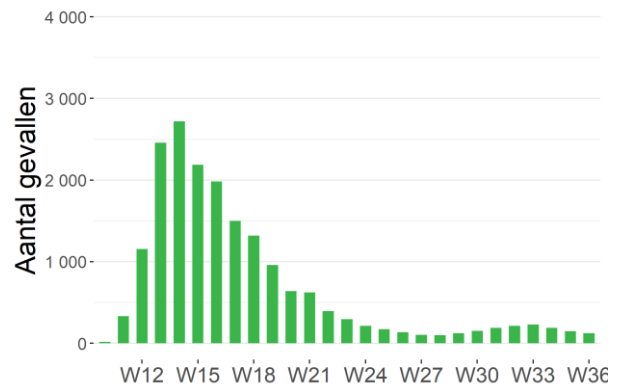
3.4. ZIEKENHUISOPNAMEN VOOR COVID-19

Het overgrote deel van de ziekenhuizen (> 99%) neemt sinds 15 maart actief deel aan de rapportering. Gegevens vanaf deze datum worden hier gepresenteerd. Het betreft enkel de door het labo bevestigde gevallen.

Evolutie van het aantal nieuwe opnames in het ziekenhuis

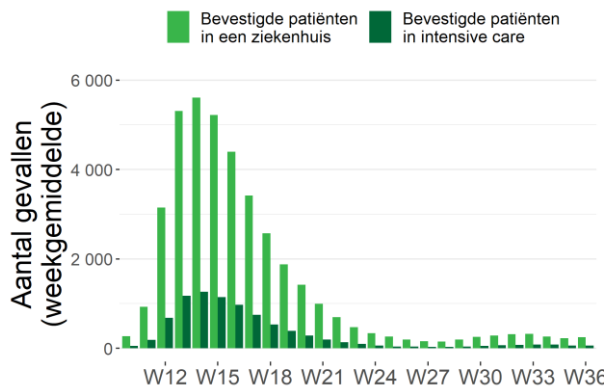
Evolutie van het aantal patiënten die het ziekenhuis hebben verlaten

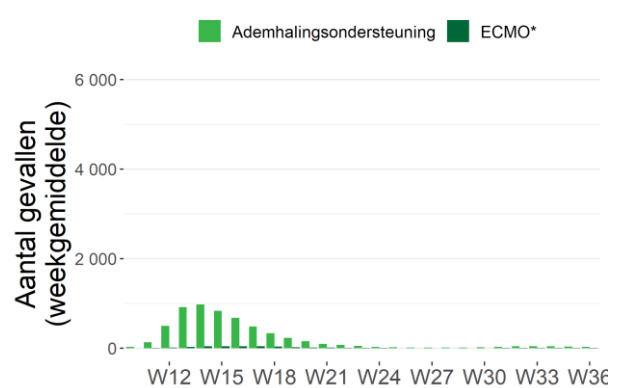
Het is mogelijk dat er retrospectief correcties worden aangebracht aan de cijfers van de voorbije dagen.

Tussen 15 maart en 11 september werden 19 239 door het labo bevestigde COVID-19-patiënten opgenomen in het ziekenhuis en 18 689 personen verlieten het ziekenhuis.

Evolutie van het aantal gehospitaliseerde gevallen

Ernst van de gehospitaliseerde gevallen

*Aantal deelnemende ziekenhuizen: 104 (11 september 2020)

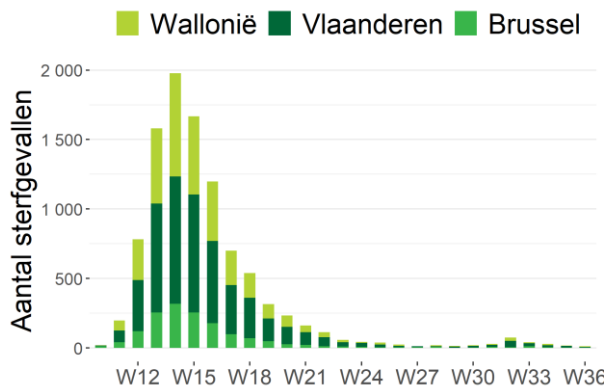
*ECMO: Extracorporele membraanoxygenatie

3.5. EVOLUTIE VAN DE MORTALITEIT

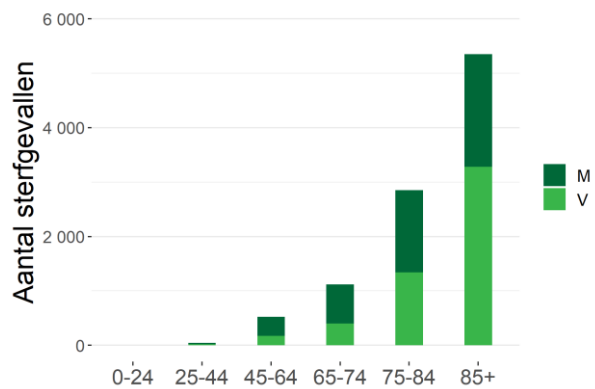
Deze cijfers omvatten de sterfgevallen die door de autoriteiten worden gerapporteerd, vanaf 24 maart aangevuld met gegevens die door de ziekenhuizen worden verstrekt. Sterfgevallen worden gepresenteerd volgens datum van overlijden, en ingedeeld naar gewest volgens plaats van overlijden.

Bij het afsluiten van de gegevensverzameling voor dit rapport werden in totaal 9 919 sterfgevallen gerapporteerd; 4 919 (50%) in Vlaanderen, 3 462 (35%) in Wallonië, en 1 538 (16%) in Brussel.

Evolutie van het aantal COVID-19 sterfgevallen per gewest en datum van overlijden

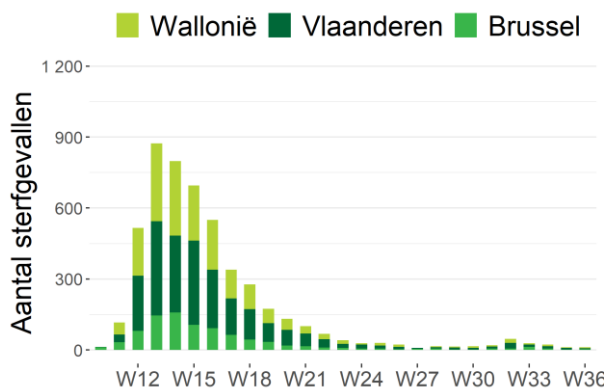
Aantal COVID-19 sterfgevallen per leeftijd en geslacht*

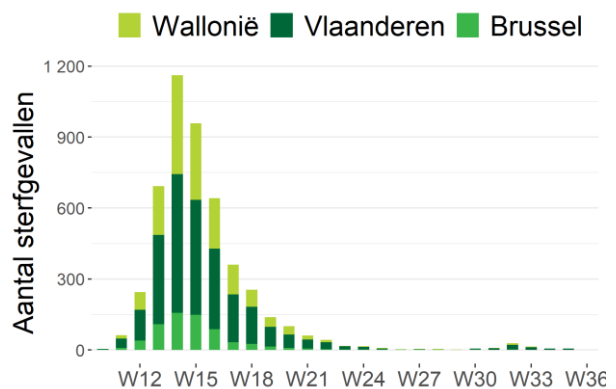
*Informatie over leeftijd en/of geslacht was niet beschikbaar voor 26 sterfgevallen

Noot: Gegevens van de laatste 72 uur moeten nog geconsolideerd worden.

Evolutie van het aantal COVID-19 sterfgevallen in ziekenhuizen per gewest en datum van overlijden

Evolutie van het aantal COVID-19 sterfgevallen in woonzorgcentra per gewest en datum van overlijden

Noot: Gegevens van de laatste 72 uur moeten nog geconsolideerd worden.

Cumulatief totaal van de tot dusver gerapporteerde sterfgevallen

Plaats van overlijden	Vlaanderen		Brussel		Wallonië		België	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Ziekenhuis	2 255	46%	880	57%	1 832	53%	4 967	50%
<i>Bevestigde gevallen</i>	2 143	95%	845	96%	1 712	93%	4 700	95%
<i>Mogelijke gevallen</i>	112	5%	35	4%	120	7%	267	5%
Woonzorgcentrum	2 612	53%	650	42%	1 580	46%	4 842	49%
<i>Bevestigde gevallen</i>	1 865	71%	229	35%	434	27%	2 528	52%
<i>Mogelijke gevallen</i>	747	29%	421	65%	1 146	73%	2 314	48%
Andere residentiële collectiviteiten	19	0%	1	0%	19	1%	39	0%
Thuis en andere	16	0%	7	0%	31	1%	54	1%
Onbekend	17	0%	0	0%	0	0%	17	0%
TOTAAL	4 919	100%	1 538	100%	3 462	100%	9 919	100%

Sterfgevallen in ziekenhuizen worden gemeld door de ziekenhuizen via de “hospital surge capacity survey”. Initieel werden enkel sterfgevallen gemeld van patiënten waarvan de COVID-19-infectie werd bevestigd met een laboratoriumtest of op basis van een CT-scan van de thorax met suggestieve klinische presentatie van COVID-19. Vanaf 5 mei 2020 worden sterfgevallen van mogelijke gevallen in het ziekenhuis ook systematisch gerapporteerd. Mogelijke gevallen betreffen patiënten die geen diagnostische test hebben gehad maar voldeden aan de door de arts vastgestelde klinische criteria voor de ziekte. **Sterfgevallen buiten het ziekenhuis** (woonzorgcentra, andere residentiële collectiviteiten, andere plaatsen) worden gemeld door de regionale autoriteiten en hebben betrekking op bevestigde en mogelijke COVID-19-gevallen.

Op 26/8 werden ontbrekende individuele gegevens van sterfgevallen (leeftijd, geslacht en datum van overlijden) in Vlaamse woonzorgcentra gepubliceerd. Deze gegevens werden retrospectief verzameld voor de periode van 18 maart tot 2 juni. De update geeft een vollediger beeld van de COVID-19 mortaliteit. Meer informatie over deze update vind je [hier](#).

4. Situatie in Europa (EU/EEA en UK), bron ECDC

ECDC disclaimer: National updates are published at different times and in different time zones. This, and the time ECDC needs to process these data, may lead to discrepancies between the national numbers and the numbers published by ECDC. Users are advised to use all data with caution and awareness of their limitations. Data are subject to retrospective corrections; corrected datasets are released as soon as processing of updated national data has been completed.

Country	Number of cases since the beginning of the epidemic	Number of deaths since the beginning of the epidemic	Number of cases in the last 14 days	Incidence/100,000 for the last 14 days
Spain	554 143	29 699	114 857	245
France	353 944	30 813	94 246	141
Croatia	12 917	208	3 725	91
Luxembourg	7 088	124	545	89
Czechia	32 413	448	9 113	86
Romania	99 684	4 065	16 534	85
Malta	2 162	14	340	69
Austria	31 666	748	5 285	60
Netherlands	78 438	6 240	9 882	57
Portugal	62 126	1 852	5 453	53
Hungary	10 191	630	4 812	49
Belgium	90 474	9 917	5 390	47
United Kingdom	358 138	41 608	27 770	42
Denmark	18 924	629	2 297	40
Ireland	30 360	1 781	1 907	39
Italy	283 180	35 587	19 231	32
Slovenia	3 388	131	633	30
Greece	12 452	297	2 921	27
Slovakia	5 021	37	1 395	26
Bulgaria	17 598	706	1 690	24
Norway	11 746	265	1 241	23
Sweden	86 194	5 843	2 321	23
Germany	256 850	9 342	17 343	21
Estonia	2 600	64	275	21
Poland	72 453	2 159	7 764	20
Iceland	2 157	10	70	20
Lithuania	3 199	86	437	16
Finland	8 469	337	450	8
Liechtenstein	109	1	3	8
Latvia	1 448	35	82	4
Cyprus	1 517	21	36	4

Bron: ECDC (<https://www.ecdc.europa.eu/en/cases-2019-ncov-eueea>)

5. Preventie en informatie

WANNEER NEEM JE EEN NIEUW MONDMASKER?

1 Wanneer neem je een nieuw mondk masker?

Moet je veel spreken?

Is het masker vuil of vochtig?

Neem elke 8 uur een nieuw mondk masker.

Neem elke 4 uur een nieuw masker.

Neem direct een nieuw masker

2 Het mondk masker afzetten

Was eerst heel goed je handen.

Raak alleen de lintjes of elastieken aan.

Heb je het afgezet? Was dan heel goed je handen.

3 Moet je het masker even afzetten?

Leg het dan op een propere plaats of steek het in een zak die lucht doorlaat.

Poets daarna de plaats waar je het masker hebt gelegd.

GEEF HET VOORBEELD,

STOP HET VIRUS.

WWW.INFO-CORONAVIRUS.BE

.be

Een initiatief van de Belgische overheid